

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocații Viorel Berliba și Ivan Ungurean în numele inculpatului Pșederschi Vasile, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Golenco Viorel xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.11.2018 – 17.12.2018;

Instanța de apel: 10.01.2019 – 02.05.2019;

Instanța de recurs: 28.06.2019 – 29.09.2020.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 decembrie 2018, cauza fiind examinată conform prescripțiilor art.364¹ Cod de procedură penală, Golenco Viorel a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.326 alin.(1) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2 000 unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, în perioada de timp cuprinsă din luna septembrie până în luna octombrie 2018 Golenco Viorel, din intenții directe criminale, susținând că are careva cunoștințe și poate influența procurori și judecători din cadrul organelor Procuraturii și respectiv a instanțelor de Judecată, în vederea adoptării unei decizii favorabile în privința lui Pșederschi Vasile și menținerii hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin Pșederschi Vasile, a încasat 4 147 951,84 lei, de la compania ICS „Globalpharm Company” SRL, precum și în vederea deblocării contului SRL „Veronica”, a solicitat și acceptat remunerația de 10% din sumă de 4 147 951,84 lei, adică aproximativ 400 000 lei, în cazul menținerii acestei hotărâri și deblocarea contului SRL „Veronica”, pe care a fost aplicat sechestru în baza demersului Procuraturii Anticorupție, în

cadrul unei cauzei penale din gestiune. Totodată, a acceptat ca suma remunerației ilicite să fie achitată în două tranșe, prima tranșă până la pronunțarea hotărârii, iar a doua tranșă după pronunțarea și deblocarea contului indicat.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apel persoana interesată Pșederschi Vasile cu avocații Viorel Berliba și Ivan Ungurean, prin care au solicitat casarea totală a sentinței, deoarece au fost prejudiciate interesele legitime ale lui Pșederschi Vasile, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit de prima instanță, în procedură generală, cu constatarea dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Pșederschi Vasile, prin prisma art.6 CEDO.

În argumentarea apelului apelanții au invocat că:

- disjungând din cauza penală nr. 2018978289 materialele cauzei care l-au vizat pe Golenco Viorel, Pșederschi Vasile nu a fost audiat în calitate de martor, Golenco Viorel este inclus în lista persoanelor care urmează a fi citat în instanța de judecată în calitate de martor suplimentar;

- deși Golenco Viorel și Pșederschi Vasile, au calitate de coinculpați în comiterea infracțiunii de trafic de influență, cert este faptul că instanța de judecată nu putea neglija faptul examinării în procedură generală a cauzei respective, cu atât mai mult, că au fost examinate mijloacele de probă privind coinculpatul Pșederschi Vasile;

- Procuratura Anticorupție nu a solicitat, iar instanța de fond nu l-a audiat pe Pșederschi Vasile în calitate de martor pe baza examinării materialelor cauzei penale referitor la Viorel Golenco Viorel, vizat în aceeași cauză penală, în calitate de coinculpat, cu Pșederschi Vasile. În acest sens, s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, inclusiv dreptul la egalitatea armelor și apărare, cu toate că Pșederschi Vasile putea face declarații pertinente și concludente asupra circumstanțelor cauzei respective, inclusiv asupra persoanei vizate - Golenco Viorel și asupra relațiilor cu acesta. Or, la baza probării vinovăției inculpatului Golenco Viorel, instanța de fond a plasat și anumite probe acumulate în cadrul urmăririi penale și acceptate de către inculpatul Golenco Viorel, neavând careva obiecții;

- decizia de a separa anumite materiale ale cauzei penale și utilizarea ulterioară a elementelor de probă care rezultă din procedura accelerată (la 11 noiembrie 2018 au fost disjuncte materialele din cauza penală nr.2018978289, la 12 noiembrie instanța de judecată a înregistrat aceste materiale ale cauzei penale, iar la 17 decembrie 2018 a fost pronunțată sentința motivată) prejudiciază irecuperabil interesele legitime ale lui Pșederschi Vasile;

- nu a existat nici o motivare sau obligație procesuală de a separa procedurile, decât scopul aparent al obținerii unor declarații denaturate în raport cu Golenco Viorel și cu faptele comise de către acesta;

- declarațiile Golenco Viorel, care este o persoană-cheie în cauza penală referitoare la infracțiunea de trafic de influență, în care coinculpat figurează și Pșederschi Vasile (cauza penală nr. 2018978321, conexată la cauza penală nr. 2018978289), nu pot fi credibile. Or, aceste declarații vin ca urmare a unei învinuiri de comiterea infracțiunii prin implicarea ambilor și este evident interesul din partea lui Golenco Viorel în rezultatul procedurilor derulate;

- prin dosarul nr.12-1-74352-12112018 (1-960/18) prin care a fost condamnat Viorel Golenco Viorel pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, nefiind

atras și Pșederschi Vasile, a fost examinat cu încălcarea standardelor naționale și internaționale în materie, fiind prejudiciate irecuperabil interesele legitime ale lui Pșederschi Vasile, inclusiv dreptul la apărare, dreptul la un proces echitabil (egalitatea armelor și contradictorialitatea), prezumția nevinovăției;

- procedura simplificată, acceptată de către instanța de judecată, a fost viciată prin prisma lipsei probelor pertinente, concludente, veridice și suficiente, impunându-se judecarea cauzei în procedură generală;

- deși Golenco Viorel și-a recunoscut vinovăția integral în fapta indicată în rechizitoriu, instanța a admis o interpretare extensivă defavorabilă, trasată de către partea acuzării, și l-a condamnat pe Golenco Viorel pe baza unei norme, care nu conține un temei juridic al răspunderii penale pentru faptele acestuia, adică nu sunt încadrate juridic în mod corect. Pe baza acestei condamnări ilegale, sunt afectate și interesele legale ale coinalpatului Pșederschi Vasile. Or, se precizează de către partea acuzării precum că Golenco Viorel a comis infracțiunea de trafic de influență (vânzarea de influență), prevăzută de art.326 alin.(1) Cod penal, iar Pșederschi Vasile a comis infracțiunea de trafic de influență (cumpărarea de influență), prevăzută de art.326 alin.(1) Cod penal;

- pe măsură ce nu a fost încadrată juridic corect fapta lui Golenco Viorel în comiterea infracțiunii de trafic de influență, prevăzută de art.326 alin.(1) Cod penal, se atestă o încadrare juridică abuzivă și contrară legii a faptelor comise de către Pșederschi Vasile;

- o încadrare juridică eronată a faptelor lui Golenco Viorel poate angaja o răspundere penală abuzivă și a coinalpatului Pșederschi Vasile, pentru infracțiunea de trafic de influență în modalitatea cumpărării de influență (art.326 alin.(1) Cod penal);

- este incorectă abordarea instanței de judecată, care conchide și generalizează, precum că vinovăția inculpatului Golenco Viorel și-a găsit deplina confirmare și acțiunile unei urmează să fie încadrate juridic în baza art.326 alin.(1) Cod penal;

- nu poate fi reținută, în faptele unei singure persoane și fapta prejudiciabilă de pretindere, și cea de acceptare. În context, inițiativa derivă de la persoane diferite, în cazul pretinderii aparținând vânzătorului de influență, iar în cazul acceptării - cumpărătorului de influență;

- nu se cunoaște care a fost conținutul privilegiilor indicate de către instanța de fond, pe măsură ce în conținutul sentinței se operează doar cu un singur mijloc de comitere a presupusei infracțiuni de trafic de influență - mijloacele financiare bani);

- se confirmă nu doar lipsa probării de către partea acuzării a temeiului juridic al răspunderii penale pentru faptele comise de către Golenco Viorel care a fost pusă pe rol și soluționată abuziv de către instanța de fond, prin condamnarea acestuia, dar și lipsa temeiului juridic al răspunderii penale pentru infracțiunea de trafic de influență, prevăzută de art.326 alin.(1) Cod penal, comisă de către Golenco Viorel. Se certifică un moment clar și anume - necesitatea abuzivă de a-l supune răspunderii penale pe Viorel Golenco, în comiterea infracțiunii de trafic de influență (vânzarea de influență), prevăzută de art.326 alin.(1) Cod penal, chiar și în lipsa unor probe pertinente, concludente, veridice și suficiente, accentuându-se necesitatea și posibilitatea de a-l supune răspunderii penale și pe Golenco Viorel, în comiterea infracțiunii de trafic de influență (cumpărarea de influență), prevăzută de art.326 alin.(1) Cod penal;

- instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare acestor declarații ale lui Golenco Viorel, în particular din perspectiva coroborării lor, fiind în mod evident contradictorii;

- se certifică necesitatea abuzivă de a supune răspunderii penale pe Golenco Viorel în baza art.326 alin.(1) Cod penal, în lipsa unor probe pertinente, concludente, veridice și suficiente, accentuându-se necesitatea și posibilitatea de al supune răspunderii penale și pe Pșederschi Vasile în comiterea infracțiunii de trafic de influență;

- dacă solicitarea de ajutor din partea lui Pșederschi Vasile nu se încadrează obiectiv în limitele infracțiunii de trafic de influență, a fost definitiv și benevol abolită, este evidentă imposibilitatea lui Golenco Viorel de a mai realiza actul infracțional în varianta de pregătire lansat de către acesta din urmă. Este evident, că Golenco Viorel a renunțat definitiv la comiterea infracțiunii, din motive independente de voința sa, dar care au fost bazate exclusiv pe baza voinței lui Pșederschi Vasile, fapt care rezultă în speță din declarațiile lui Golenco Viorel, date în fața instanței de fond;

- sentința instanței de fond este bazată pe declarațiile lui Golenco Viorel, care este coinculpat în această cauză penală, ca și Pșederschi Vasile, iar în contextul declarațiilor făcute în fața instanței de fond, Golenco Viorel, practic, a făcut referire mai mult la presupusele fapte infracționale comise de către Pșederschi Vasile;

- cu toate că aceste fapte indicate de către Golenco Viorel, ca fiind comise de către Pșederschi Vasile, nu întregesc conținutul infracțiunii de trafic de influență, totuși, se constată faptul că, se încalcă principiul prezumției nevinovăției referitor la Pșederschi Vasile, acesta având calitate de coinculpat în aceeași cauză penală cu Golenco Viorel. Or, Pșederschi Vasile nu a fost audiat de către instanța de fond, tacit admițându-se declarațiile lui Golenco Viorel care nu pot fi credibile, mai cu seamă din perspectiva descrierii unor fapte presupuse infracționale comise de către Pșederschi Vasile;

- sentința de condamnare a lui Golenco Viorel este nemotivată, fiind pronunțată pe baza unor probe nepertinente, neconcludente, insuficiente, iar în unele cazuri și neveridice. Or, repercusiunile acestei nemotivări sunt inclusiv legate de neatragera în proces a lui Pșederschi Vasile, limitarea dreptului acestuia la apărare, de a prezenta probe și a depune declarații și întrebări pe viu, a aștepta răspunsuri la acestea, precum și examinarea cauzei în procedură generală;

- probele administrate de către instanța de judecată nu au fost evaluate și apreciate sub aspectul coroborării lor, iar ca efect, a fost pronunțată o sentință legală, care nu respectă nici elementele de ordin material (fapta infracțională fiind încadrată juridic incorect), cât și de ordin procesual (pertinența, concludenta, veridicitatea și utilitatea probelor, precum și caracterul suficient al probelor de condamnare).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019, au fost admise parțial apelurile declarate, casată sentința, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Golenco Viorel a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.326 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2 000 unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, prima instanță contrar prevederilor art.394 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală potrivit căroră, partea

descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii art.art.8, 17 Cod de procedură penală, a indicat în partea descriptivă a sentinței descrierea faptei criminale considerată a fi dovedită, indicând că „*Golenco Viorel, din intenții directe criminale, susținând că are careva cunoștințe și poate influența procurori și judecători din cadrul organelor Procuraturii și respectiv a instanțelor de Judecată, în vederea adoptării unei decizii favorabile în privința lui Pșederschi Vasile*”, această constatare afectând interesele apelantului Pșederschi Vasile.

Astfel, sentința nu trebuie să conțină formulări care demonstrează sau pun la îndoială vinovăția altor persoane pentru săvârșirea infracțiunii. Dacă cauza în privința mai multor învinuiți este disjunsă într-o procedură separată, în sentința se indică despre săvârșirea infracțiunii de către inculpat împreună cu alte persoane, fără precizarea numelui și prenumelui acestora.

Instanța de apel a constatat că, în perioada de timp cuprinsă din luna septembrie până în luna octombrie 2018 Golenco Viorel, din intenții directe criminale, susținând că are careva cunoștințe și poate influența procurori și judecători din cadrul organelor Procuraturii și respectiv a instanțelor de Judecată, în vederea adoptării unei decizii favorabile în privința unei persoane identificate de către organul de urmărire penală în privința căreia cauza penală a fost disjunsă și menținerii hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care persoana identificată de către organul de urmărire penală în privința căreia cauza penală a fost disjunsă, a încasat 4 147 951,84 lei, de la compania ICS „Globalpharm Company” SRL, precum și în vederea deblocării contului SRL „Veronica”, a solicitat și acceptat remunerația de 10% din sumă de 4 147 951,84 lei, adică aproximativ 400 000 lei, în cazul menținerii acestei hotărâri și deblocarea contului SRL „Veronica”, pe care a fost aplicat sechestrul în baza demersului Procuraturii Anticorupție, în cadrul unei cauze penale din gestiune. Totodată, a acceptat ca suma remunerației ilicite să fie achitată în două tranșe, prima tranșă până la pronunțarea hotărârii, iar a doua - după pronunțare și deblocarea contului indicat.

Instanța de apel a calificat acțiunile lui Golenco Viorel în baza art.326 alin.(1) Cod penal.: traficul de influență - pretinderea, acceptarea, personal, de bani, privilegii, pentru sine și pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Totodată, instanța de apel a menționat că, vinovăția inculpatului Golenco Viorel în comiterea infracțiunii imputate este dovedită pe deplin. Probele administrate la faza de urmărire penală sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, fiind probele stipulate în rechizitoriu. Inculpatul a recunoscut integral vinovăția atât în cadrul ședinței primei instanțe, cât și în cadrul ședinței instanței de apel. În prima instanță, la solicitarea inculpatului, cauza a fost examinată în procedura simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Instanța de apel a atestat că, opțiunea de recunoaștere a vinovăției și solicitarea de a se examina cauza pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală este un drept discreționar și exclusiv al inculpatului.

În asemenea circumstanțe, nici un terț nu poate contesta și priva inculpatul de dreptul său

referitor la examinarea cauzei penale conform prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală, decât însuși inculpatul în baza considerentelor proprii, în cazul în care a fost viciată procedura legală.

Instanța de apel a indicat, că în conformitate cu prevederile art.364¹ alin.(2) Cod de procedură penală, judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe, condiții care au fost întrunite în prezenta cauză penală, ceea ce a generat emiterea încheierii prevăzute de alin.(4) al aceluiași articol iar careva motive de casare a acesteia nu au fost constatate de instanța de apel. Inculpatul Golenco Viorel în cadrul ședinței instanței de apel a susținut poziția sa expusă în instanța de fond pledând pentru menținerea sentinței.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.art.7, 61, 75, 76 și 77 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, instanța de apel a specificat că, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de faptul că pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, luând în considerație că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, anterior nu a fost judecat, are un copil minor la întreținere, a conștientizat gravitatea faptei comise, s-a căit sincer și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, lipsa circumstanțelor agravante și prezența a doua circumstanțe atenuante, - a considerat că, corectarea și reeducarea inculpatului Golenco Viorel, este posibilă fără izolarea acestuia de societate, prin stabilirea unei pedepse non privative de libertate în limitele prevăzute de sancțiunea art.326 alin.(1) Cod penal, conform prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, sub formă de amendă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan în numele inculpatului Pșederschi Vasile, care indică temeiurile de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în alt complet de judecată, precum și constatarea faptului că a avut loc încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale inculpatului Pșederschi Vasile, prin prisma art.6 CEDO.

În motivarea solicitărilor sale au invocat aceleași argumente care au fost expuse în cererea de apel, așa cum acestea sunt indicate în pct.3. din prezenta decizie, susținând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- deși instanța de apel a casat sentința primei instanțe, constatând încălcarea principiului prezumției nevinovăției în raport cu Pșederschi Vasile, totuși nu a analizat punctual criticile invocate de către părți și s-a limitat doar la expunerea unor fraze generale, menționând că vinovăția lui Golenco Viorel în comiterea infracțiunii imputate este dovedită pe deplin;

- în apel s-a invocat că, prima instanță a avut loc fără o evaluare directă a declarațiilor lui Pșederschi Vasile, în acest sens, a încălcat dreptul la un proces echitabil, inclusiv dreptul la

egalitatea armelor și apărare, cu toate că Pșederschi Vasile putea face declarații pertinente și concludente asupra circumstanțelor cauzei respective, inclusiv asupra persoanei vizate - Golenco Viorel și asupra relațiilor cu acesta. Or, la baza probării vinovăției inculpatului Golenco Viorel, instanța de fond a plasat și anumite probe acumulate în cadrul urmăririi penale și acceptate de către inculpatul Golenco Viorel, neavând careva obiecții;

- decizia de a separa anumite materiale ale cauzei penale și utilizarea ulterioară a elementelor de probă care rezultă din procedura accelerată (la 11 noiembrie 2018 au fost disjuse materialele din cauza penală nr.2018978289, la 12 noiembrie instanța de judecată a înregistrat aceste materiale ale cauzei penale, iar la 17 decembrie 2018 a fost pronunțată sentința motivată, care prejudiciază interesele legitime ale lui Pșederschi Vasile;

- nu a existat nici o motivare sau obligație procesuală de a separa procedurile, decât scopul aparent al obținerii unor declarații denaturate în raport cu Golenco Viorel și cu faptele comise de către acesta;

- declarațiile Golenco Viorel, care este o persoană-cheie în cauza penală referitoare la infracțiunea de trafic de influență, în care coaculpat figurează și Pșederschi Vasile (cauza penală nr.2018978321, conexată la cauza penală nr.2018978289), nu pot fi credibile, aceste declarații vin ca urmare a unei învinuiri de comiterea infracțiunii prin implicarea ambilor și este evident interesul din partea lui Golenco Viorel în rezultatul procedurilor derulate;

- deși instanța de apel a admis apelurile declarate, prin care s-a solicitat rejudecarea cauzei în procedură generală, aceasta în mod contradictoriu a rejudecat cauza cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a cercetat probele, inclusiv nu a verificat declarațiile și probele materiale examinate de către prima instanță, prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal, contrar art.414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală;

- instanța de apel a acționat contrar art.413 alin.(3) Cod de procedură penală, cu toate că Pșederschi Vasile și partea apărării au solicitat, prin cerere, examinarea probelor noi și anume - audierea lui Pșederschi Vasile;

- instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal art.414 alin.(6) Cod de procedură penală;

- nu este clar, prin admiterea apelului și casării totale a sentinței, care este natura juridică și ce consecințe juridice produce încheierea instanței de judecată privind acceptarea procedurii speciale în privința lui Golenco Viorel;

- instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a rejudeca cauza după regulile primei instanțe, inclusiv în procedură generală, contrar art.419 Cod de procedură penală, respectiv - de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care trebuiau de a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, în ședința de judecată, oferind posibilitatea lui Pșederschi Vasile de a se apăra efectiv;

- problema de drept abordată este de importantă generală, se referă la mecanismul de respectare a dreptului la un proces echitabil, încât, procedând în asemenea mod, instanța de apel a admis încălcarea art.6 § 1 din CEDO, or, instanța de apel nu s-a pronunțat pe toate alegațiile părții apărării invocate în cererea de apel și nu a făcut o analiză minuțioasă a chestiunilor criticate de către părți, precum și nu a examinat probele în ședința de judecată și,

astfel, nu a soluționat fondul apelului declarat și nu a formulat o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză;

- motivarea instanței de apel de constatare a vinovăției lui Golenco Viorel în comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(1) Cod penal, este insuficientă și nejustificată, or concluziile instanței de apel formulate poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, fără a putea identifica o motivare elementară, iar așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate, nemotivate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității înfăptuirii actului de justiție;

- deși Golenco Viorel a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, nesolicitând administrarea de noi probe, instanța a admis o interpretare extensivă defavorabilă, trasată de partea acuzării și condamându-l pe Golenco Viorel în baza unei norme, care nu conține temeii juridic al răspunderii penale pentru faptele acesteia, nefiind încadrate în mod corect, prin ce au fost afectate și interesele legale a inculpatului Pșederschi Vasile.

5.1. La recursul ordinar declarat de către avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan, la 15 mai 2020 a fost anexată și cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „*orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței*” prevăzută la art.401 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Prin încheierea Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19 mai 2020, respectiva cerere a fost expediată conform competenței Curții Constituționale a Republicii Moldova.

Prin decizia Curții Constituționale nr.92 din 30 iulie 2020, excepția de neconstituționalitate ridicată de către avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan a fost declarată inadmisibilă.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute de art.429 și art.420 Cod de procedură penală.

Acesta a invocat că prin prisma prevederilor art.401 alin.(2) în coroborare cu art.art.421, 429 alin.(1) Cod de procedură penală, recursul din speță este declarat de avocații Berliba Viorel și Ungurean Ivan în numele inculpatului Pșederschi Vasile, care nu au calitate de subiect procesual în cauza dată și nu sunt în drept să conteste decizia instanței de apel.

La acest aspect, a mai menționat că din materialele cauzei penale rezultă că avocații nominalizați sunt apărătorii inculpatului Pșederschi Vasile, în privința căruia cauza penală a fost disjunsă pentru examinare în procedură separată, în procedură generală.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze total hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Colegiul penal lărgit menționează că, la adoptarea soluției de admitere a apelurilor declarate de coinelupatul Pșederschi Vasile cu avocații săi, instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de prevederile art.401 Cod de procedură penală și greșit a admis apelurile declarate.

În acest sens, Colegiul penal lărgit invocă că potrivit art.401 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, pot declara apel:

1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;

2) inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;

3) partea vătămată, în ce privește latura penală;

4) partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă;

5) martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora;

6) orice persoană ale cărei interese legitime au fost prejudiciate printr-o măsură sau printr-un act al instanței.

(2) Apelul poate fi declarat în numele persoanelor menționate în alin.(1) pct.2)-4) și de către apărător sau reprezentantul lor legal.

Din conținutul normelor legale specificate, Colegiul penal lărgit atestă că, sentința primei instanțe poate fi contestată cu apel doar de persoanele menționate în art.401 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, iar apelanții din prezenta speță (coinelupatul Pșederschi Vasile cu avocații săi) nu se încadrează în această listă, nefiind titulari ai dreptului de a declara apel, deoarece cauză penală în privința lui Golenco Viorel, a fost disjunsă în procedură separată, iar prin sentința contestată în prezenta speță, prima instanță s-a expus doar în privința vinovăției lui Golenco Viorel, fără a afecta în careva mod drepturile persoanelor în privința cărora cauza penală a fost disjunsă în procedură separată și în privința cărora, instanța de judecată care va examina cauza conducându-se de principiile stipulate la art.art.26, 27 Cod de procedură penală, se va pronunța în cauza respectivă independent de soluția adoptată în prezenta cauză în privința lui Golenco Viorel, care va putea fi audiat ca martor în cauza disjunsă cu privire la celălalt inculpat.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nu pot fi considerate ca persoane care pot declara apel împotriva sentinței, conform prevederilor art.401 Cod de procedură penală, coinelupații în privința cărora cauza a fost disjunsă pentru examinare în procedură separată, or, o asemenea abordare ar putea duce la încălcarea drepturilor persoanei din cauza respectivă. Mai mult, în speță inculpatul Golenco Viorel, prin cererea sa autentică a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, cerere ce a fost admisă, acesta beneficiind de reducere de pedeapsă stipulate la art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală. Totodată, e de reținut că o eventuală admitere a apelurilor declarate de persoane fără calitate procesuală în speță, ar afecta dreptul inculpatului Golenco Viorel la un proces echitabil, or ultimul nu a contestat cu apel sentința primei instanțe, fiind de acord cu soluția adoptată în privința ei și sentința prin neatacare urma să intre în vigoare.

Totodată, Colegiul penal lărgit notează că faptul reflectării numelor coinelupatului Pșederschi Vasile în fapta constatată de prima instanță, nu poate fi luat în considerare decât ca o eroare materială la descrierea faptei constatate, ce poate fi corectată conform

prevederilor art.249 Cod de procedură penală, or, această sentința nu a provocat careva repercusiuni asupra inculpatului recurent, care are procesul penal disjungat pentru examinare în procedură separată, pe parcursul căruia în privința lui vor fi respectate principiile, dreptul la apărare prevăzut atât de Codul de procedură penală, cât și de art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale.

În consecință, Colegiul penal lărgit din alte motive constată că recursul ordinar declarat urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel ca fiind total greșită, cu menținerea sentinței primei instanțe, deoarece s-a confirmat că instanța de apel a admis greșit apelurile declarate de persoane care nu sunt în drept să declare apel și a casat incorect sentința de condamnare în privința inculpatului Golenco Viorel.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către avocații Viorel Berliba și Ivan Ungurean în numele inculpatului Pșederschi Vasile, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe *Golenco Viorel xxxx*, cu menținerea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 17 decembrie 2018 în aceeași cauză.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 octombrie 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Anatolie Țurcan

Conform art.art.339 alin.(7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 17 decembrie 2018, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Golenco Viorel xxxx a fost condamnat în baza art.326 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 2 000 unități convenționale, echivalentul a 100 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 5 ani.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2019, a fost admis apelul comun declarat de către Pșederschi Vasile și avocații acestuia, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Golenco Viorel în baza art.326 alin.(1) Cod penal, cu stabilirea aceleiași pedepse.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță contrar prevederilor art.394 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, a constatat comiterea faptei infracționale, ca fiind săvârșită de către Giolenco Viorel și Pșederschi Vasile, deși în privința ultimului cauza penală este disjunsă.

Astfel, analizând lucrările dosarului penal, instanța de apel a stabilit că după dispunerea disjungerii, instanța de judecată nu mai era competentă să se expună referitor la acțiunile celuilalt inculpat, cu precizarea numelui și prenumelui acestuia.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2020, a fost admis recursul ordinar declarat de avocați în numele coinelculpatului Pșederschi Vasile, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței.

Instanța de recurs a reținut că, **coinelculpatul** Pșederschi Vasile și avocații acestuia nu fac parte din persoanele care pot declara apel, conform prevederilor art.401 Cod de procedură penală.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit investit cu soluționarea recursurilor ordinare, a conchis că instanța de apel incorect a dispus admiterea apelurilor coinelculpatului și avocaților acestuia, indicând că, în cauza respectivă *aceste persoane nu au statut procesual*, Pșederschi Vasile având statut de inculpat în cauza penală ce urmează a fi judecată în primă instanță, conform procedurii generale.

În conformitate cu art.art.339-340 Cod de procedură penală, expun opinia că se impunea adoptarea următoarei soluții:

1. admiterea recursurilor ordinare;

2. casarea totală a deciziei instanței de apel, a sentinței instanței de fond și a încheierii privind disjungerea cauzei penale și examinarea acesteia în procedura prevăzută la art.364¹ Cod de procedură penală;

3. dispunerea judecării cauzei în prima instanță, în procedură generală.

Opinia separată o susțin reieșind din următoarele considerente:

- de către instanța de recurs a fost menținută sentința, argumentându-se în mod controversat, pe de o parte - că Pșederschi Vasile nu are statut procesual conform art.401 Cod de procedură penală și totodată, în sens contrar - că ultimul este **coinculpat** în prezenta cauză penală disjunsă (care de fapt conține aceleași acuzații) în speță persistând situația de **indivizibilitate**;

- instanța de apel a recunoscut că sânt lezate drepturile persoanei vizate direct în partea constatatoare a sentinței de condamnare, în care Pșederschi Vasile este indicat nominal că a comis infracțiunea;

- instanța de recurs nu sa expus asupra motivelor invocate în recursul avocaților declarat în numele **coinculpatului Pșederschi Vasile**, motivând că de fapt reflectarea numelui acestuia, în privința căruia cauza penală a fost disjunsă, poate fi apreciat (interpretat) doar ca o eroare materială, ce nu a provocat careva repercusiuni asupra coinculpatului recurent, fiind respectat dreptul la apărare a persoanei vizate și totodată exigențele din art.6 CțEDO, art.art.23, 26 din Constituția Republicii Moldova și art.8 Cod de procedură penală.

Anume din necesitatea de a respecta dreptul la apărare, precum și de a evita lezarea acestor drept, am intervenit cu propunerea de adopta o soluție conform art.415 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de admitere a recursului ordinar declarat, cu casarea hotărârilor și **remiterea cauzei pentru judecare** în instanța de fond, în procedură generală, în privința ambilor inculpați.

Judecător

Anatolie Țurcan